

ATAD

Makale Türü: Araştırma makalesi

Geliş Tarihi: 08.11.2024

Kabul Tarihi: 22.12.2024

Article Type: Research article

Submitted: 08.11.2024

Accepted: 22.12.2024

<https://doi.org/10.56448/ataddergi.1581691>

Hatun KORKMAZ¹ - Betül TOSUN²

GÖÇ YÖNETİMİNDE BELEDİYELERİN ROLÜ: GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BARSELONA BELEDİYESİ ÖRNEĞİ³

Öz: Hemen hemen insanlık tarihiyle aynı yaşta olduğu kabul edilen göç kavramı, insanoğlunun içerisinde bulunduğu ortamdan daha iyi bir ortama yaptığı yer değiştirme hareketidir. Farklı sebepler çerçevesinde meydana gelen göç hareketi, kimi zaman gönüllü kimi zaman ise zorunlu bir şekilde gerçekteşmektedir. Günümüz koşullarında gitgide önemi artan ve disiplinlerarası çok yönlü bir olgu olan göç konusuna bu çalışma, siyasal ve yönetsel perspektiften bakmaktadır. Çalışmada, “göç yönetiminde belediyelerin önemi ve etkisi nedir?” sorusuna cevap aranmaktadır. Çalışmada göç nüfusunun fazla olması, iç göç ve dış göçlerden dolayı kozmopolit bir yapıya sahip olmaları nedeni ile Türkiye’den Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve İspanya’dan Barselona Belediyesi örneklem

¹ Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fak., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, hatunkorkmaz@erciyes.edu.tr, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-0641-4576>

² Uzman, betultosun.tr@gmail.com, ORCID <https://orcid.org/0009-0006-0498-1127>

³ Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde üretilmiş olan yüksek lisans tezinin güncellenmiş ve kısaltılmış şeklini oluşturmaktadır. Ayrıca tezin ilk şekli 2. Bilsel Uluslararası Sur Bilimsel Araştırmalar Kongresinde bildiri olarak sunulmuş ve bildiriler kitabında yayınlanmıştır.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

olarak tercih edilmiştir. Çalışma kapsamında nitel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu çerçevede, çalışmanın veri kaynaklarını, sözü edilen belediyelerin faaliyet raporları, ulusal ve yerel mevzuatı içermektedir. Elde edilen veriler, metin incelemesi yoluyla analiz edilmiştir. Genel bulgulara göre hem Gaziantep Belediyesi hem de Barselona Belediyesi'nin göç yönetimi hususunda oldukça aktif çalışmaları bulunmaktadır. Fakat gerek devlet yapısı, gerek coğrafi yapı ve gerek göçün gerçekleşme şekli, her iki belediyenin de farklı politikalar yönelmesi ile sonuçlanabileceğini göstermektedir. Bununla birlikte Gaziantep Belediyesi'nin düzenli olarak hazırlanan ve yayınlanan stratejik plan ve faaliyet raporları, konu ile ilgili bilgileere ulaşılmasını kolaylaştırırken, Barselona Belediyesi'nde böyle sistematik bir bilgi akışının olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göç Yönetimi, Göç Yönetiminde Belediyeler, Gaziantep Belediyesi, Barselona Belediyesi

The Role of Municipalities in Migration Management: The Case of Gaziantep Metropolitan Municipality and Barcelona Municipality

Abstract: The concept of migration, considered to be almost as old as human history, is the act of relocation by humans from their current environment to a better one. Migration movements, which occur for various reasons, can sometimes be voluntary and other times compulsory. This study examines the topic of migration, a phenomenon of growing importance in today's conditions and a multifaceted issue that spans across disciplines from a political and administrative perspective. The study seeks to answer the question, 'What is the significance and impact of municipalities in migration management?' Gaziantep Metropolitan Municipality from Turkey and Barcelona Municipality from Spain were chosen as case studies due to their large migrant populations and cosmopolitan structures resulting from both internal and external migration. A qualitative analysis method was used in the study. Within this framework, the data sources of the study include activity reports of the aforementioned municipalities, as well as national and local legislation. The obtained data were analyzed through textual examination.

Key Words: Migration, Migration Management, Municipalities in Migration Management, Gaziantep Municipality, Barcelona Municipality

Giriş

Göç hem göç eden hem de göç alan bölgedeki insanları sosyal, ekonomik ve siyasal yönlerden etkileyen çok yönlü bir etkileşimdir. Zira göç eden bireyler kadar göç alan ülkeler ve vatandaşlarının da süreç içerisindeki gelişimi oldukça önemlidir. Günümüzde göç, ulusal ve uluslararası kamuoyunun en karışık ve çözümü güç meselesi haline gelmiştir. 21. Yüzyıla damgasını vuran göç hareketlerinden, 2010 yılında Arap Baharı olarak adlandırılan halk ayaklanmaları ile başlayan süreçte milyonlarca insan hayatlarından olurken, milyonlarca insan da göç etmek zorunda kalmıştır. Afrika'da yaşanan yoksulluk, kıtlık, terör olayları, Rusya ve Ukrayna arasında gerçekleşen savaş, Afganistan'da Taliban'ın yönetimi devralması ve şeriat uygulamaları, Tunus, Mısır, Yemen, Libya ve özellikle de Suriye'de gerçekleşen halk ayaklanması ile başlayıp bir savaşa dönüşen süreçte büyük bir kitlesel göç hareketi yaşanmıştır. Tarihin en büyük kitlesel göç hareketlerinin yaşandığı içerisinde bulunduğumuz süreçte Uluslararası Göç Örgütü (IOM) verilerine göre dünya genelinde yaklaşık 281 milyon göçmen yer almaktadır. Tüm dünya ülkelerinin etkilendiği kitlesel göç hareketinden şüphesiz en fazla Türkiye nasibini almıştır. Bugün dünyada göçmenlere ev sahipliği yapan ülkeler arasında Türkiye birinci sırada yer almaktadır.⁴

Göç olgusunun, çok katmanlı ve girift yapısı, sürecin içerisine sivil toplum kuruluşlarını, özel sektörü, kamu kurum ve kuruluşlarını dahil etmiştir. Söz konusu yapılar içerisinde en büyük sorumluluğun ise insanlarla bire bir etkileşim halinde olan belediyelere düştüğü su götürmez bir gerçektir. Göç konusunda, politikalar ağırlıklı olarak merkezi hükümetler tarafından belirlenmiş olsa da uygulama alanı yerel yönetimlerin uhdesinde hayat bulmaktadır. Günümüzde göçmenlerin kalıcılığı ve tek bir merkezde değil de ülkelerin geneline dağılmış olma durumu, yerel yönetimlerin önemine vurgu yaparken aynı zamanda toplumsal hayata uyum sağlama yani entegrasyon kavramını da gün yüzüne çıkarmıştır.

Çalışmada öncelikle göçün daha iyi anlaşılabilmesi adına ilgili temel kavramlara yer verilmiştir. Daha sonra göç konusu yerel yönetimler nezdinde ele alınarak, göçmenlere yönelik dünya genelinde uygulanan yerel politikalar incelenmiştir. Ardından özellikle Suriye sınırına olan coğrafi yakınlığı sebebiyle yoğun kitlesel

⁴ IOM. (2024). *World Migration Report*. s, 124.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

göçü göğsünde yumuşatmaya çalışan Türkiye ve çok sayıda göçmene ev sahipliği yapan, izlediği göçmen dostu politikalarla ön plana çıkan Gaziantep Büyükşehir Belediyesi incelemeye tabi tutulacaktır. Akabinde gerek Avrupa Birliği Ülkesi olması gerekse Fas, Cezayir gibi Afrika Ülkelerine olan sınır yakınlığı sebebiyle kitlesel göçten en çok etkilenen ülkelerden biri olan İspanya'nın yerel düzeyde göç politikaları Barselona Belediyesi örneğinde araştırılacaktır. Göçmenleri kucaklayıcı politikalar izleyen ve onları kültürel bir zenginlik olarak nitelendiren İspanya'nın Barselona Belediyesi örnek olarak seçilerek göç ve göçmen çalışmaları, projeleri incelenmiştir.

Çalışmanın konusu ile ilgili ulusal ve uluslararası literatür tarandığında çok sayıda bilimsel yayına ve rapora rastlanılmıştır. Bu kaynakların çalışma ile ilgili olduğu, fakat aralarında önemli farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Konu ile ilgili en kapsamlı çalışmalardan biri OECD tarafından 2018 yılında hazırlanan "Working Together For Local İntegration Of Refugees And Migrants" adlı rapordur. Bu rapor 9 büyük Avrupa Birliği şehrinin yerel düzeyde göç ve göçmen politikalarını ele almıştır. Tez ile alakalı olan Barselona başlığında ise Barselona Belediyesi'nin hedeflerini ve bu hedefler doğrultusunda aldığı aksiyonları dört gruba ayırarak incelemiştir.⁵ Bu raporun çalışmadan farkı, çalışmanın iki ülke belediyesini karşılaştırmalı olarak ele almasıdır.

Konu ile ilgili çalışmalardan bir diğeri de de Filiz Tufan Emine ve Merve Bay tarafından 2020 yılında yayınlanan "Belediyelerin Göç ve Göçmen Politikaları Gaziantep ve Hatay Büyükşehir Belediyeleri" adlı makaledir. Söz konusu çalışmada Gaziantep ve Hatay Büyükşehir Belediyeleri'nin 2015-2019, 2020-2024 yılları stratejik planı ve 2019, 2020 faaliyet raporları karşılaştırmalı bir şekilde incelenerek Hatay ve Gaziantep Büyükşehir Belediyeleri'nin Suriyeli göçmenlere yönelik hizmetleri ele alınarak nitelikleri araştırılmıştır.⁶ İki çalışma arasında örneklem farkı, çalışmanın özgün yapısını ortaya çıkarmaktadır.

⁵ OECD. (2018). *Working Together for Local İntegration of Migrants and Refugees in Barcelona*. s, 4.

⁶ Bay, M., Emine, F. T. (2023). "Belediyelerin Göç ve Göçmen Politikaları: Gaziantep ve Hatay Büyükşehir Belediyeleri Örneği", *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi*, 6(1), 87.

Konu ile ilgili bir diğer çalışma ise Kamil Ateş tarafından 2020 yılında hazırlanan ‘‘Göç Yönetiminde Yerel Yönetimlerin Rolü’’ adlı çalışmadır. Söz konusu çalışma içerisinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bir başlık olarak verilmiştir. Makalede Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin göç çalışmalarına genel olarak değinilmiştir. Çalışmanın, bu çalışma ile benzer yönleri olmakla birlikte, yapılan detaylı stratejik plan, faaliyet raporu incelemesi ile farklılıklar taşımaktadır.⁷

Konu ile ilgili bir diğer çalışma ise Blance Garces-Mascarenas ve Dirk Gebhart tarafından 2020 yılında hazırlanan ‘‘Barcelona: Municipalist Policy Entrepreneurship in a Centralist Refugee Reception System’’ adlı çalışmadır. Söz konusu alışma Barselona Belediyesi’nin göçmen dostu bir Şehir olarak izlediği politikalar, yaşadığı zorluklar ele alınmıştır. Belediye başkanı ve yönetiminin merkezi hükümete rağmen geliştirdiği kabul politikalarına ve verdikleri mücadeleye değinmiştir (Garces-Mascarenas ve Gebhart, 1). Sözü edilen çalışmanın bu çalışmadan farkı ise, iki farklı belediyenin kıyaslanmasıdır.

Konu ile ilgili literatür taraması göstermektedir ki bu çalışma özgün değerdedir. Çalışmanın kendisinden sonraki araştırmalara örnek teşkil edeceği gibi gerek Türkiye ve İşpanya gerekse Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi arasında yarattığı mukayese alanıyla literatüre katkıda bulunacağı düşünölmektedir.

1.Göç Kavramı

İnsanlık tarihi ile hemen hemen aynı yaşta kabul edilen göç kavramı, tarih boyunca çeşitli medeniyetlerin kurulmasında, gelişiminde ve yıkılmasında oldukça önemli bir rol oynamıştır. Göç olgusu çok farklı açılardan ele alınabilen ve farklı tanımlamalara sahip olan bir yapıdadır. Bu tanımlara değinecek olduğumuzda göç, insanların bir devletin kendi içerisinde veya sınırları dışına yaptığı, nedeninden ve süresinden bağımsız yer değiştirme hareketi olarak değerlendirilmektedir.⁸ Türk Dil Kurumu’nun göç tanımı ise, bireylerin veya kitlelerin siyasal, toplumsal, ekonomik sebepler doğrultusunda ölke ya da yerleşim yeri değişikliği hicret, muhaceret Őeklinindedir.⁹ Göç, bir kişinin daha iyi bir yaşam Őansı arayışı içinde hareket etmeye karar vererek kök saldığı ölkeden

⁷ Ateş, K., (2020). ‘‘Göç Yönetiminde Yerel Yönetimlerin Rolü’’. *İğdir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Faköltesi Dergisi*, 5, 23-40.

⁸ GTS. (2009). https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml31_turkish_2ndedition.pdf. Erişim Tarihi: 20.03.2024.

⁹ TDK, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 20.03.2024.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

ayrılıp yeni bir ülkeye yerleşerek asimile olduğunu ifade edecek kadar basit bir kavram olmamakla birlikte genellikle kendinden sonraki nesilleri de etkileyecek derecede uzun süreli yer değiştirme hareketidir.¹⁰

Kapsamı bakımından incelediğimizde göç; bireysel veya kitleler halinde gerçekleşen nüfusun yer değiştirme hareketidir. Bir devletin sınırları içerisinde gerçekleşen göçe iç göç, ülkelerarası gerçekleşen göçe ise dış göç denilmektedir. Dış göç yasal ve yasal olmayan göç şeklinde iki gruba ayrılır. Yasal uluslararası göç; yasal vasıtalar ve yollar kullanılarak gerçekleşen göçlerdir. Yasal göç, ulusal otoritelerin talepleri doğrultusunda ve sağladığı birtakım muafiyetlerle birlikte tayin ettikleri yerlere yapılır. Bu şekilde ülke değiştiren göçmenler yasal bir dayanak doğrultusunda yer değişimi yaptıklarından düzenli göçmen kategorisinde yer alırlar. Yasal olmayan uluslararası göç; gönderici ülkenin dahli dışında alıcı veya transit ülkelerin izni ve yasal dayanağı olmaksızın gerçekleşen düzensiz göçtür. Bir ülkeye belirlenen yasal yollar dışında, ikamet veya çalışma amacıyla girenlerce yapılan göçtür. Bu şekilde gelenler de düzensiz göçmenlerdir.¹¹ Göçler yerleşim yerinde geçirilecek süreye bağlı olarak geçici veya kalıcı olabilmektedir.

Farklı açılardan incelenen ve tanımlanan göç olgusunun, sosyal bilimlere konu olan diğer kavramlar gibi, uzlaşmış bir tanımı yoktur. Ancak kapsayıcı bir tanım olarak; iktisadi, siyasi, çevresel etkenlere veya kişisel sebeplere bağlı olarak bir yerden bir başka yere yapılan süresi ve kalıcılığı değişkenlik gösteren ve yerleşim amacı taşıyan sosyolojik, kültürel ve coğrafi yer değiştirme hareketidir.¹²

2. Belediyeler ve Göç Yönetimi

Göç olgusu hemen hemen tarihin her döneminde insan hayatının bir parçası olmuştur. Sosyal bilimlerdeki mezkûr kavramsal karşılık ve disiplin değerlendirmeleri göz önüne alındığında yalnızca bir yer değiştirme olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Göç de diğer kavramlar gibi hem çok

¹⁰ Castles, S., Miller, M. J. (2009). *The Age of Migration: International Population Movements in Modern World* Nueva York, Londres: The Guilford Press, London, 369.

¹¹ IOM. (2024). *World Migration Report*. s, 15.

¹² Yalçın, C. (2004). *Göç Sosyolojisi*, Anı Yayıncılık, Ankara, 192.

boyutlu hem de çok çeşitlidir. Bu denli karmaşık bir husus da beraberinde göçün yönetsel süreçte ele alınmasını mecburi kılmaktadır. Göçün kontrolünden göçmenlerin entegrasyonuna plan ve programın varlığı, göçe bağlı yaşanabilecek olumsuzlukların giderilmesi için atanmış veya seçilmiş tüm yöneticilerin üstüne düşmesi gereken bir durumdur. Zira göç olgusunun geçmişten günümüze gösterdiği gelişme karar alıcıları politika üretmeye zorlamaktadır.

1990'ların başında yaşanan siyasi gelişmeler neticesinde kapitalizmin ana düşüncesi olan liberalizm, mevcut şartlar doğrutusunda kendisini güncelleyerek karşımıza neoliberalizm olarak çıkmış ve bireyi öncü alan yaklaşımı ile siyasi, sosyal, ekonomik gelişmelere de temel teşkil etmiştir.¹³ Bireye en yakın ve ihtiyaçlarına doğrudan yardımcı bulunabilecek olan yerel yönetimler, demokratikleşme hareketlerinin de ses getirmesi neticesinde daha çok güçlenmiştir. Haliyle merkezi otoritenin yetkilerini paylaşarak her geçen gün güçlenen yerel yönetimlerin etkisi göç alanında da kendini göstermektedir. Belediyelerin ayrı kamu tüzel kişiliklerinin bulunması, kendi başlarına kararlar alıp uygulayabilme yetkisi, mali yapısı, göç konusunda yerel birimler arasında ön plana çıkartmıştır. Göçmenlerin ülkeye genel kabulü gibi hususlar merkezi hükümetler tarafından belirlenirken, göçmenlerin sosyal hayata uyumu, ev sahibi toplulukla huzur ve barış içerisinde yaşamı yerel yönetimler bünyesinde gerçekleşmektedir. Yerel yönetim birimleri göçmenlerin yerel halk ile uyumlu bir şekilde yaşamayı, sosyal hayata adapte olması adına çeşitli faaliyetler düzenlemektedir. Yerel yönetimler geliştirdikleri politikalarla göçmenlerin hayatlarını idame ettirebilmeleri adına mesleki eğitim, dil kursu gibi hizmetler vermektedir. Hukuki, psikolojik destek imkanları tanımakla birlikte insani ihtiyaçların temini gibi hususlarla da ilgilenmektedir. Belediyeler ayrımcılıkla mücadele ederek, göçmenleri ve ev sahibi halkı kaynaştırma çalışmalarının yanında şehirde yaşayan göçmenlerin ulaşımından eğitimine, istihdamına kadar tüm sosyal yaşam faaliyetleri ile ilgili sorumluluk taşımaktadır.¹⁴

3. Çalışmanın Yöntemi

Bu çalışmanın amacı, yerel yönetimlerin göç yönetiminde etkisini Gaziantep Belediyesi ve Barselona Belediyesi örneğinde kıyaslamalı olarak incelemektir.

¹³ Korkmaz, H., (2021), *Yerel ve Küresel Eksende Uluslararası Göç Üzerine İncelemeler*, Erkan Aslan, Editör, Nobel Yayınevi, Ankara, 203-222.

¹⁴Bahçeci, H.I., Uzun, Ş., (2017). "Türkiye'de Uluslararası Göç ve Yerel Politika", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(4), 192-208.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

Çalışmada yerel yönetimler içerisinde belediyelerin örneklem olarak tercih edilmesinin nedeni, belediyelerin yerel yönetimler arasında başat konumda olması ve önemlerinin peyderpey artmasıdır. Çalışmada ikincil veriler kullanılmıştır. Çalışmanın veri kaynaklarını, Gaziantep Belediyesi ve Barselona Belediyesi ile ilgili literatür, mevzuat, her iki belediyenin stratejik planları (SP) ve faaliyet raporları (FR) oluşturmaktadır. Çalışmada karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır.

Sosyal bilimlerde karşılaştırma yöntemi, olguların daha nesnel olarak görülmesini, onlarla ilgili genel sonuçları anlama, sınıflandırma ve öngörde bulunabilme fırsatı sunan bir metodolojidir. Ayrıca, sosyal bilimlerin hemen her alanında ve sıklıkla kullanılan bir yöntem olarak karşılaştırma, mevcut durumun başka durumlarla benzeyen ve ayrışan yönlerini kolaylıkla ortaya koymayı sağlamaktadır.¹⁵ Gurevitch ve Blumler'e (1990) göre karşılaştırmalı çalışmalar üretkendir zira kavramsal ve yöntembilimsel araçlarla veri tabanını arttırır ve genelleştirmeye götürebilir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Bu analiz, konu ile ilgili yazılı belgelerin ayrıntılı olarak incelenmesi ve bu bilgilerden yeni bir kapsam oluşturulmasını içermektedir.¹⁶ Bu yöntem bir yandan araştırmacıya zaman ve kaynak tasarrufu sağlamakta, bir yandan da veri kaynaklarının tasnif edilmesini ve yeni veri setleri oluşturulmasını kolaylaştırmaktadır.¹⁷

3.1. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin Göç Yönetimi

Tarihi boyunca çok farklı medeniyetlere, uygarlıklara ev sahipliği yapan Gaziantep, Türkiye'nin en büyük dokuzuncu ili iken, Güneydoğu Anadolu

¹⁵ Caner, C. (2020). "Kamu Yönetimi İncelemelerinde Bir Alt Disiplin: Karşılaştırmalı Kamu Yönetimi (KKY)", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergisi*, 46, 271-301.

¹⁶ Creswell, J. W. (2002). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative*. Prentice Hall Upper Saddle River, NJ

¹⁷ Baxter, P., Jack, S. (2008). Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers. *The qualitative report*, 13(4), 544-559; Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2); Aramaz, C., Korkmaz, H. (2024). İran'da Siyasal Sistem ve Kamu Yönetimi: Türkiye ile Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme. *Journal of Current Researches on Social Sciences*. 14 (3), 113-134.

Bölgesi'nin ise en büyük ilidir. Akdeniz Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesinin sınırında yer alan Gaziantep, farklı kültürleri, farklı inançları harmanlayarak kendi bünyesinde barındırmıştır. Her geçen gün büyüyen ve gelişen Gaziantep, coğrafi yapısı, sanayisi ve ticaret hacmi ile Türkiye'nin en güzide illerinden birisi haline gelmiştir. Zengin tarım arazileri, üretim kapasitesi ile ekonomi ve sanayide oldukça önemli bir noktadadır. 2015 yılında UNESCO tarafından gastronomi alanında Yaratıcı Şehirler Ağı'na dahil edilen Gaziantep yerli ve yabancılar için cazip bir göç merkezi haline gelmiştir. Zira 2011 yılında Suriye'de yaşanan iç karışıklık sebebiyle meydana gelen kitlesel göçten en fazla etkilenen şehirlerimizden biri olmuştur.

Göç İdaresi Başkanlığı'nın yayınlamış olduğu 23.05.2024 tarihli verilere göre Gaziantep'in nüfusu 2.164.134 kişidir.¹⁸ Yine aynı veriler ışığında Gaziantep'teki Suriyeli nüfusu 430.133 kişidir. Nüfusunun %17'si Suriyelilerden oluşan Gaziantep, Türkiye'de İstanbul'dan sonra en çok Suriyeliye ev sahipliği yapan ikinci ilimizdir. Gaziantep'in Suriye ile olan sınır yakınlığı, iş olanaklarının fazla olması, kültürel ve toplumsal yapısı gereği Suriyelilerin öncelikli tercih sebebi olmuştur. Beklenmedik nüfus artışı sosyal yardımlarla birlikte şehirde içme suyundan, kanalizasyona, ulaşımdan, sağlık hizmetlerine yani fiziki hizmetlere olan talebi artırmıştır.¹⁹ Gaziantep Büyükşehir Belediyesi yoğun göç karşısında sakinliğini korumuş, kamu kurum ve kuruluşlarıyla el ele vererek birlik ve beraberlik örneği sergilemiş tabiri caizse söz konusu göçü göğsünde yumuşatmıştır. Göçün ilk zamanlarında Suriyelilerin temel ihtiyaçları karşılanmaya çalışırken, barınma, sağlık hizmetleri gibi insani yardımlar yapılırken sonrasında bu göç hareketinin kalıcı olduğunun kesinleşmesiyle birlikte çalışmalar daha çok sosyal uyum noktasına çevrilmiştir. Aşağıda, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin stratejik plan ve faaliyetleri incelenmiştir.

3.1.1. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2010-2014 Yılları Stratejik Planı

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2014 yılı stratejik planı incelendiğinde göç ve göçmenler konusunda doğrudan bir stratejik amaç, hedef geliştirilmediği görülmektedir. Fakat sağlık ve sosyal hizmet uygulamalarının artırılması, kent halkının bu hizmetlerden etkin bir şekilde yararlanması adına geliştirilen amaç doğrultusunda, sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamalarıyla kırılğan

¹⁸ Göç İdaresi Başkanlığı, <https://www.goc.gov.tr/> , Erişim Tarihi: 28.03.2024.

¹⁹ Kaya, A., (der.), (2020), *Türkiye'de Suriyeli Göçü ve Belediye Deneyimleri: Kitlesel Göçler, Yerel Yanıtlar*, Reslog Yayınları, Ankara.

gruplara destek olunması hedefinde söz konusu kırılgan grupların içerisinde göçmenleri de kapsadığı yorumunu geliştirebiliriz.

Tablo 1. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2010-2014 Stratejik Planı²⁰

Stratejik Amaç-Hedef		
Amaç ve Hedef	No	Açıklama
Stratejik Amaç	3	Sağlık ve sosyal hizmet uygulamalarının artırılması kent halkının bu hizmetlerden etkin bir şekilde yararlanması
Stratejik Hedef	3.1	Sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamaları ile kırılgan gruplara destek olunması

Stratejik planda yer alan sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamaları ile kırılgan gruplara destek olunması hedeflenirken birtakım stratejiler geliştirilmiştir. Kırılgan grupların tespit edilmesi, kırılganlık haritalarının oluşturulması, aş evi hizmetlerinin devamlılığının sağlanması, ihtiyaç sahiplerinin temel ihtiyaçlarının karşılanması ve beceri, meslek kurslarının çoğaltılması bu stratejiler arasında yer almaktadır. Aşağıda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2014 yılları arası faaliyet raporları (FR), göç ve göçmenler nezdinde incelenmiştir.

3.1.2. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2010-2014 Yılları Faaliyet Raporları

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2020-2024 Stratejik Planı çerçevesinde oluşturulan faaliyet raporları (2010, 2011, 2012, 2013, 2014) göç ve göçmen faaliyetleri nezdinde incelenmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin göç faaliyetleri tablosu aşağıda sunulmuştur.

²⁰ SP, (2010-2014), Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/kurum/360/Gaziantep+Buyuksehir+Belediyesi>, Erişim tarihi: 10.08.20204

Tablo 2: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2010-2014 G ç Faaliyetleri²¹

2010 Faaliyetleri
1. Herhangi bir veriye ulaşılamamıştır.
2011 Faaliyetleri
1. Herhangi bir veriye ulaşılamamıştır.
2012 Faaliyetleri
1. Göçmenlere gıda ve battaniye yardımlarının yapılması
2. Göçmenlere yönelik Türkçe dil kurslarının düzenlenmesi
3. Göçmenlere İlköğretim düzeyinde eğitimlerin verilmesi
2013 Faaliyetleri
1. Göçmenlere yönelik gıda paketi dağıtımı ve aşevleri, iftar çadırları aracılığıyla yemek yardımı yapılması
2. Göçmenlere kent yaşamına uyum adına adaptasyon eğitimi verilmesi
3. Göçmen �ocuklara yönelik kırtasiye yardımı yapılması
4. Göçmenlere battaniye yardımı yapılması
2014 Faaliyetleri
1. Faaliyet raporu bulunamamıştır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2010 ve 2011 yılında g ç ve göçmenler üzerine yaptığı herhangi bir faaliyete rastlanılmamıştır. 2012 yılında şehirde yaşayan Suriyeli sığınmacılara yönelik 150 ton gıda yardımı, 2000 adet battaniye desteği sağlanmıştır. Kent yaşamına daha hızlı uyum sağlamaları adına 300 yetişkin Suriyeliye Türkçe dil kursu desteği sağlanırken, Suriyeli  ocukların eğitimine destek olmak amacıyla bir okul kurulmuş ve 290 çocuğa ilköğretim düzeyinde eğitim verilmiştir. Aş evleri, iftar çadırları aracılığıyla günlük sıcak yemek dağıtımı gerçekleştirilmiştir. 2013 yılında şehirde yaşayan Suriyeli

²¹FR, 2013, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2013 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/faaliyet-raporu-2013-compressed.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

sığınmacılara yaklaşık 72 ton gıda yardımı, 4000 adet battaniye ve 3500 adet kitap seti desteği sağlanmıştır. Kent yaşamına uyumun kolaylaştırılması adına 1800 çocuğa ve 2600 yetişkine adaptasyon eğitimi verilmiştir.

3.1.3. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Yılları Stratejik Planı

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2015-2019 yılı stratejik planı incelendiğinde göç ve göçmenler konusunda doğrudan bir stratejik amaç, hedef geliştirilmediği görülmektedir. Fakat sosyal hizmet uygulamalarının etkinleştirilmesi adına geliştirilen amaç doğrultusunda ihtiyaç sahibi, yoksul, muhtaç ve kimsesizler grubunun kendi içerisinde göçmenleri de kapsadığı yorumunu geliştirebiliriz.

Tablo 3. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı²²

Stratejik Amaç-Hedef		
Amaç ve Hedef	No	Açıklama
Stratejik Amaç	4	Sosyal hizmet uygulamalarının etkinleştirilmesi
Stratejik Hedef	4.2	Sosyal refahı ve dayanışmayı güçlendirmek
	4.4	İhtiyaç sahibi, yoksul, muhtaç ve kimsesizlerin yaşam kalitesini yükseltmek
	4.5	İhtiyaç sahibi, yoksul, muhtaç öğrencilerin barınma, eğitim vb. ihtiyaçlarını karşılamak
	4.6	Dezavantajlı grupları sosyal hayatın bir parçası haline getirmek

²² SP, (2015-2019), Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/kurum/360/Gaziantep+Buyuksehir+Belediyesi>, Erişim tarihi: 10.08.20204

Göçmenler ihtiyaç sahibi, yoksul ve muhtaç kimseler kategorisinde değerlendirmeye alınacak olursa, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2015-2019 Stratejik Planı incelendiğinde planın en önemli kısımlarından biri olan amaç bölümünde ihtiyaç sahiplerinin tespit edilerek tüm ihtiyaçlarının insan onuruna yakışır şekilde giderileceği, şehir içerisinde bütünleşik sosyal yardım sistemi kurulacağı, bu sistem ile gerekli envanter çalışmaları yapılarak doğru bir veri sistemi kurularak ihtiyaç sahiplerinin tespiti ve sorunlara etkin, sürdürülebilir bir çözüm anlayışı getirileceğinin altı çizilmiştir. Sosyal refahı ve dayanışmayı güçlendirerek bir arada uyum içerisinde yaşamak, dezavantajlı grupları sosyal hayatın bir parçası haline getirmek, ihtiyaç sahibi, yoksul, kimsesizlerin yaşam kalitesini yükseltmek ve bu kategoride yer alan öğrencilerin barınma, eğitim vb. ihtiyaçlarını karşılamak Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin stratejik hedefleri arasında yer almaktadır. Aşağıda 2015-2019 Stratejik Planı çerçevesinde şekillenerek hayata geçirilen faaliyet raporları incelenmiştir.

3.1.4. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Yılları Faaliyet Raporları

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2015-2019 Stratejik Planı çerçevesinde oluşturulan faaliyet raporları (2015, 2016, 2017, 2018, 2019) göç ve göçmen faaliyetleri nezdinde incelenmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin göç faaliyetleri tablosu aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Göç Faaliyetleri²³

²³ FR, 2015, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2015 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/faaliyet-raporu-2015-compressed.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024

FR, 2016, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2016 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/faaliyetraporu2016-compressed.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024

FR, 2017, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2017 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/07/2017faaliyetrapor.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024

FR, 2018, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2018 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/07/2018-faaliyet-raporu-kitapcik.pdf>, Erişim Tarihi: 30.07.2024

2015 Faaliyetleri
<ol style="list-style-type: none">1. Gençlik Merkezleri aracılığıyla spor faaliyetlerinin desteklenerek göçmen sporcu yetiştirme2. Hoş Geldin Minik Hemşerim projesi kapsamında göçmen çocuklara hediyeler dağıtılması3. Suriyeli Misafirler Bilgi ve Eğitim Merkezi aracılığıyla Türkçe dil eğitimi verilmesi4. Göçmenlere eğitim, sağlık, psikoloji, hukuki alanlarda danışmanlık hizmetleri verilmesi5. Türkiye’de Geçici Koruma Altında Bulunan Başta Suriyeli Çocuklara ve Ergenlere Yönelik Psikososyal Uyum Çalıştayına katılım sağlanması6. UNDP ile ortaklaşa yürütülecek Suriyeliler için meslek edindirme merkezi kurulmasına yönelik 2.500.000 TL’lik bütçenin onaylanması
2016 Faaliyetleri
<ol style="list-style-type: none">1. Suriyeli çocuklara yönelik uluslararası tiyatro şenliği düzenlenmesi2. Suriyeli çocuklar için Geleceğin Bilim Adamları FS Robot Turnuvasının düzenlenmesi3. Suriyeli çocuklara yönelik oluşturulan yaratıcı sanat atölyeleri4. Suriyeli öğrenciler için şehri daha iyi tanıma adına düzenlenen gezi faaliyetleri5. Aşevleri ve iftar çadırları aracılığıyla yemek yardımı yapılması6. SARMER ile sosyal risk haritasının oluşturulması ve yerinde doğru yardım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi7. GASMEK ile göçmenlere yönelik meslek edindirme faaliyetlerinin devam ettirilmesi8. Suriyeliler Misafirler Bilgi ve Eğitim Merkezi aracılığıyla Türkçe dil eğitimi verilmesi

<ol style="list-style-type: none">9. Ensar Toplum Merkezi ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin devam ettirilmesi10. SYNERGOS Enstitüsünün ABD’de düzenlemiş olduğu Newyork-Gaziantep Şehirde Bulunan Suriyelilere Yönelik Yapılan Sosyal Hizmetler programına katılım sağlanması11. Çek Cumhuriyeti’nin Ostrava kentinde düzenlenen göç ve göçmenler konusunda deneyim paylaşımı ve teknik gezi çalıştayına katılım sağlanması
2017 Faaliyetleri
<ol style="list-style-type: none">1. Suriyelilere yönelik gıda paketi dağıtımı ve aşevleri, iftar çadırları aracılığıyla yemek yardımı yapılması2. GASMEK ile göçmenlere yönelik meslek edindirme faaliyetlerinin devam ettirilmesi3. Suriyeli Misafirler Bilgi ve Eğitim Merkezi faaliyetlerinin devam ettirilmesi4. Ensar Toplum Merkezi ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin devam ettirilmesi5. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Toplum Merkezi’nin kurulması6. Yüreğinden Güç Alanlar Projesi kapsamında geleceğin liderlerini yetiştirmek amacıyla göçmen çocuklara yönelik yapılan faaliyetler7. Suriyeli çocukların sportif faaliyetlerin desteklenmesi8. Suriyeli çocuklar korosunun oluşturulması ve konserlerin düzenlenmesi9. UCLG-MEWA Mülteci Barındıran Akdeniz Ülkelerinde Eř Düzeyde Öğrenme Çalıştayına katılım sağlanması10. GIZ Alman İşbirliği Teşkilatı Mülteci Dostu Belediyeler Konferansına katılım sağlanması11. Uluslararası Göç Zirvesi Toplantısına katılım sağlanması12. Mültecilerin yoğunlukta olduğu mahallelerin sorunları hakkında Gaziantep Üniversitesi’nin araştırma çalışmalarına destek toplantısının yapılması
2018 Faaliyetleri
<ol style="list-style-type: none">1. Suriyelilere yönelik gıda paketi dağıtımı ve aşevleri, iftar çadırları aracılığıyla yemek yardımı yapılması2. Suriyeli Misafirler Bilgi ve Eğitim Merkezi faaliyetlerinin artırılarak devam ettirilmesi

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

<ol style="list-style-type: none">3. Suriyeli öğrencilerin okula ulaşımının ücretsiz bir şekilde sağlanması4. Ensar Toplum Merkezi ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin devam ettirilmesi5. Suriyeli çocuklar korosunun konserler düzenlemesi6. Kardeşlik Sınır Tanımaz Suriyeliler Futbol Turnuvasının düzenlenmesi7. Avrupa Parlamentosu Suriyeli Mülteci Kriziyle Mücadelede Türk Belediyelerinin Potansiyeli adlı programa katılım sağlanması8. Suriyeli kadınlara yönelik bilgilendirici seminerler düzenlenmesi, kitapçık ve broşür basılması9. Suriyeli misafirlere yönelik kamu spotu kısa film çekilmesi
2019 Faaliyetleri
<ol style="list-style-type: none">1. Artan göçmen nüfus ile birlikte Atık Su Arıtma Tesisi kapasitesinin artırılması2. Suriyelilere yönelik gıda paketi dağıtımı ve aşevleri, iftar çadırları aracılığıyla yemek yardımı yapılması3. Ensar Toplum Merkezi ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin devam ettirilmesi4. Suriyeli çocuklar korosunun konserler düzenlemesi5. Suriyeli ve Türk çocukların etkileşimini artırmak amacıyla mobil oyun tasarlanması6. Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler Forumuna katılım sağlanması7. Göç konulu istişare toplantısına katılım sağlanması8. BMKP Göç Zirvesi Hazırlık Toplantısının düzenlenmesi9. Küresel Mülteci Forumuna katılım sağlanması10. Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler Uluslararası Forumuna katılım sağlanması

Faaliyet raporu incelendiğinde, bir önceski dönemde oluşturulan rapora göre oldukça önemli gelişmeler yaşandığı görülmektedir. Göçmenlerle ilgili

(ATAD)

faaliyetlerde, temel ihtiyaçların yanında sosyal ve pedagojik faaliyetlerin de yer aldığı görülmektedir.

3.1.5. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Yılları Stratejik Planı

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2020-2024 yılı stratejik planı incelendiğinde g ve göçmenler konusunda doğrudan bir stratejik amaç, hedef geliştirilmediği görülmektedir. Fakat toplumsal gelişimi desteklemek adına geliştirilen amaç doğrultusunda kadınlar, çocuklar ve ihtiyaç sahibi diğer toplumsal kesimlere yönelik gerçekleştirilmesi hedeflenen programlarda söz konusu ihtiyaç sahibi diğer toplumsal kesimler içerisinde göçmenleri de kapsadığını yorumunu geliştirebiliriz.

Tablo 5. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı²⁴

Stratejik Amaç-Hedef		
Amaç ve Hedef	No	Açıklama
Stratejik Amaç	3	Toplumsal gelişimi desteklemek
Stratejik Hedef	3.1	Kadınlara, ocuklara ve ihtiyaç sahibi diğer toplumsal kesimlere yönelik hizmetlerin kapsamını ve niteliğini artırmak, ailenin korunmasına ve bireylerin kişisel, sosyal ve meslek gelişiminin desteklenmesine yönelik programlar gerçekleştirmek

Aşağıda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 2020-2024 Stratejik Planı çerçevesinde hazırlanan faaliyet raporları g ve göçmenler nezdinde incelenmiştir.

3.1.6. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Yılları Faaliyet Raporu

Faaliyet raporları stratejik planın uygulanıp uygulanmadığını gösteren belgelerdir. Faaliyet raporları aracılığı ile stratejik planda yer alan hedeflerin ne lde gerçekleştiğini incelemek mümkündür. Gaziantep Büyükşehir

²⁴ SP, (2020-2024), Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/kurum/360/Gaziantep+Buyuksehir+Belediyesi>, Erişim tarihi: 10.08.2024

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

Belediyesi'nin 2020-2024 Stratejik Planı çerçevesinde oluşturulan faaliyet raporları (2020, 2021, 2022, 2023) göç ve göçmen faaliyetleri nezdinde incelenmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin göç faaliyetleri tablosu aşağıda sunulmuştur.

Tablo 6: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Göç Faaliyetleri²⁵

2020 Faaliyetleri
1. Ensar Toplum Merkezi kapsamında göçmenlere yönelik yapılan çalışmaların devam ettirilmesi
2. Uclg-Mewa Göçmenler ve Covid-19 Gelişmesi Telekonferansına katılım sağlanması
3. Suriyeli Göçmenlere Hijyen Kiti Dağıtımı için Sams Yetkilileri ile Hazırlık Toplantısı düzenlenmesi
4. Suriyeliler Barometresi Toplantısına katılım sağlanması
5. Yerel Yönetişim ve Göç Buluşmaları 10 Webinar Toplantısına katılım sağlanması
6. Türkiye'de Suriyeli Göçü ve Belediye Deneyimleri adlı toplantıya katılım sağlanması
7. Belediye Başkanları Göç Konseyi Kapsayıcı Pandemi Müdahale İçin Küresel Şehirler Fonu Zoom Toplantısına katılım sağlanması
8. Göç kapsamında verilen hizmetlerin devamlılığının sağlanması

²⁵ FR, 2020, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2020 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2022/04/2021-faaliyet-kitabi-baski-hali.pdf> , Erişim Tarihi: 31.07.2024

FR, 2021, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2021 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2022/04/2021-faaliyet-kitabi-baski-hali.pdf>, Erişim Tarihi: 31.07.2024

FR, 2022, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2022 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2023/04/faliyet-kitabi-yeni.pdf>, Erişim Tarihi: 31.07.2024

FR, 2023, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2023 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2024/06/faliyet-kitabi-yeni-9-compressed-1.pdf>, Erişim Tarihi: 08.06.2024

9. SARMER ile sosyal risk haritasının oluşturulması ve yerinde doğru yardım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi

2021 Faaliyetleri

1. Ensar Toplum Merkezi kapsamında gomenlere yonelik yapılan çalışmaların devam ettirilmesi
2. Covid-19 sebebi ile gomenlere hijyen kiti dağıtımının gerçekleşmesi
3. WHH ile iş birliği neticesinde Suriyeli ailelerin evlerinin tadilatlarının gerçekleştirilmesi
4. UNCHR ile Bölgesel Mülteci Dayanıklılık Planı alıştayına ev sahipliği yapılması
5. Goe ve Yerinden Edilmeye Karşı Etkili Yerel Müdahalede ok Katmanlı Yönetişimin nemi adlı online etkinliğe katılım sağlanması

2022 Faaliyetleri

1. Suriyelilere ve yerel halka yonelik UNICEF ile ortaklaşa yürütülen ocuk Yaşta Erken ve Zorla Evlilikler zerine düzenlenen seminerler
2. Ensar Toplum Merkezi kapsamında gomenlere yonelik yapılan çalışmaların devam ettirilmesi
3. Türk Devletleri işbirliği Toplantısına katılım sağlanması go konusunda deneyimlerin aktarılması
4. Uluslararası Metropolis Konferansı'na katılım sağlanması
5. İngiltere Hkmeti Kalkınma Programı İstişare Toplantısına katılım sağlanması
6. Avrupa Parlamentosu Go Oturumuna katılım sağlanması
7. Gomen kadınları da kapsayan Sada Kadın Gelişim ve Dayanışma Merkezinin kurulması
8. Gomen Hizmetleri Merkezinin kurulması
9. Etkileşimli Toplumsal Bütünleşme Modeli çalışmalarının yapılması
10. Gomenleri de kapsayan Gaziantep Monitörü 2022 adlı sosyal uyum araştırmasının yapılması
11. Gaziantep Sosyal Uyum Platformu'nun kurulması
12. Goe zerine Belediyeler Arası Diyalog Toplantısı'nın gerçekleştirilmesi
13. QUDRA Stratejik Planlama Eğitimine katılım sağlanması
14. İl Go İdaresi- UNCHR'nin düzenlemiş olduğu Sosyal Uyum ve Belediyeler alıştayına katılım sağlanması

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

15. Avusturya Büyükelçiliği Doğrudan Yardım Proje Başvurusunun gerçekleştirilmesi
16. Dünya Vatandaşı Olma Yolunda Mültecilere Ortak Değerlerin Kazandırılması ve Geliştirilmesi Farkındalığı Projesinin yürütülmesi
2023 Faaliyetleri
1. Göç ve göçmen konusunda geleneksel görev tanımının genişletilmesi
2. Göç kapsamında verilen hizmetlerin devamlılığının sağlanması
3. RESLOG-Türkiye’de Göç Yönetiminde Belediyeler Diyalogu Güçlendirmek Projesi Toplantısına katılım sağlanması
4. Göçmenlere yönelik Ensar Toplum Merkezi faaliyet ve etkinliklerinin devamlılığının sağlanması
5. Göçmen gençlerinde içerisinde yer aldığı Gaziantep Genç Danışma Meclisinin kurulması

Stratejik raporlardan ve faaliyet raporlarından anlaşılacağı üzere Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ilk etapta Suriyelilere yönelik yalnızca gıda, battaniye gibi temel yaşam desteği sağlamıştır. Zaman içerisinde Suriyelilerin de kalıcı olmasıyla birlikte yardımlar temel yaşam desteğinden ziyade sosyal uyuma yönelik çalışmalara yerini bırakmıştır. Göçü bir problem olarak değil aksine yönetilmesi gereken bir gerçeklik olarak nitelendiren Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, sosyal uyumun sağlanması, her bireyin eşit fırsatlara sahip olması, Suriyelilerin ev sahibi topluluk içinde yaşam becerilerinin güçlendirilmesi için çok sayıda projelere, iş birliklerine, faaliyetlere imza atmıştır. Kendi istekleriyle değil de savaş doğrultusunda zorla ülkelerini terk etmek zorunda kalan Suriyelilere kucak açan Gaziantep Büyükşehir Belediyesi hizmetlerin adil ve yerinde sunulmasıyla dezavantajlı kesim olarak nitelendirebileceğimiz Suriyelilerin güçlenmesine, kendi kendine yetebilir bir hale gelmesine vesile olmuştur. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, merkezi yönetim, sivil toplum kuruluşları, ulusal ve uluslararası iş birlikleri ve mültecilerle doğrudan iletişimiyle tüm belediyelere örnek teşkil edecek şekilde, oldukça başarılı bir göç yönetimi sergilemiştir.

3.2. Barselona Belediyesi’nin Göç Yönetimi

Barselona, İspanya’nın 17 özerk bölgesinden biri olan Katalonya’nın başkentidir. Barselona tarihsel serüven içerisinde çeşitli medeniyetlere, uygarlıklara, dillere,

(ATAD)

dinlere ev sahipliği yapmış zengin kültürel değerlere sahip olan bir şehiridir. Barcelona merkez nüfusu yaklaşık 2 milyon, vre belediyelerle birlikte yaklaşık 6 milyondur. 2023 verilerine göre Barcelona'da 117 milletten toplam da kayıtlı 391.703 yabancı uyruklu kişi bulunmaktadır. Bu veriler Barcelona'nın demografik kompozisyonunun çeşitliliğini de gözler önüne sermektedir. 21. Yüzyılın ilk on yılında başlayan yoğun göç dalgası şehrin nüfus artışında oldukça büyük bir sıçrama kaydetmiştir. 2001 yılında Barcelona nüfusunun %4,9'unu yabancılar oluştururken bu oran 2010 yılında %17,5'a yükselmiş ve günümüzde ise %25'e yaklaşmıştır.²⁶

Barcelona sosyal eşitsizlik, ekonomik yetersizlik, güvensizlik, silahlı çatışmalar ve savaşlar sebebiyle Cezayir, Fas, Sahra Altı Afrika lkeleri, Ukrayna, Venezuela gibi ülkelerden yoğun bir şekilde g almaktadır. Sığınmacılar genellikle deniz yoluyla veya İşpanya'nın sınır toprakları olan Ceuta, Melilla aracılığıyla kara yolları üzerinden Barcelona'ya doğru 3 ile 6 ay arası süren bir yolculuğa çıkmaktadırlar.²⁷

Barcelona Belediyesi seçilmiş belediye başkanı ve belediye meclisi tarafından yönetilmektedir. Belediye seçilmiş başkan yardımcıları tarafından yönetilen beş alan (müdürlük) şeklinde örgütlenmiştir. Vatandaşlık Hakları, Katılım ve şeffaflık Alanı'nda beş komisyon bulunmaktadır. Bunlardan biri G Komiserliği'dir. G Komiserliği'nin görevi göçmen entegrasyonunu belediye düzeyinde koordine etmektir. G Komiserliği göçmen entegrasyonu ile ilgilenen  sekreterlik arasında politika tutarlılığı ve iş birliğini sağlamaktadır. Göçmen Entegrasyonu ile ilgilenen ilk sekreterlik Göçmenleri Karşılama Politikaları Sekreterliğidir. Göçmenleri Karşılama Politikaları Sekreterliği kabul mekanizmasını bilgilendirmekle birlikte göçmenlerin temel ihtiyaçlarının giderilmesi hususunda SAIER (Göçmenler ve Mlteçiler İçin Hizmet Merkezi) ile entegre destek sağlamaktadır. Oturma izni almaya çalışan göçmenler için sosyal içermeyi kanıtlayan raporlar hazırlayan sekreterlik merkezi hükümetin yerel temsilcisi dış ofisler ile sürekli bilgi paylaşımı ve koordine içerisinde. Sekreterlik kendi sorumluluk alanı dışında olmasına rağmen göçmenler için acil durum barınaklarını finanse etmektedir. Göçmen entegrasyonu ile ilgilenen ikinci sekreterlik ise Vatandaş Hakları ve eşitlilik Sekreterliğidir. Söz konusu

²⁶ Ajuntament de Barcelona, <https://www.barcelona.cat/barcelonainclusiva/ca/xarxa1.html>, Erişim Tarihi: 10.06.2024.

²⁷ Roccatagliata, M. S., Snchez, O. B. And Niella, M. F. (2022). "El procs migratori de joves migrants a Barcelona". *Revista catalana de pedagogia*, 22, 16-32.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

sekreterlik ayrımcılığın ortadan kalkması, çeşitlilik içerisinde bir arada yaşamayı destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Göçmenler ile ev sahibi toplum arasındaki kaynaşmayı hedeflemektedir. Ayrıca göçmenlerin sosyal hayata uyumunu kolaylaştırmak adına sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içerisinde okuma yazma, dil kursları gibi faaliyetler düzenlemektedir. Göçmen entegrasyonu ile ilgilenen son sekreterlik ise Barselona Mülteci Şehri Sekreterliğidir. Avrupa'da artan iltica yoğunluğu bağlamında şehirdeki göçmen mekanizmalarının iyileştirilmesi adına kurulmuştur. Şehirde yer alan tüm aktörleri sürecin içerisine dahil ederek yerel düzeyde kapsamlı ve kalıcı bir mülteci politikası modeli oluşturmak ana hedeflerindedir.²⁸

Barselona Belediyesi bünyesindeki bir diğer alan ise Sosyal Haklar Alanı'dır. Bu alan eğitim, barınma, sağlık, sosyal hizmetler politikalarını yönetmektedir. Söz konusu alan doğrudan göçmenler nezdinde çalışmamakla birlikte tüm kent sakinlerinin belediye hizmetlerine erişiminde eşitlik kavramı üzerinde durmaktadır. Sosyal Haklar Alanı içerisinde yer alan Belediye Konut Komiserliği, şehirdeki konut politikasını tasarlayıp uygulamakla görevlidir. Barınma hakkını temel bir öncelik haline getiren Barselona Belediyesi, göçmenler dahil tüm kent sakinlerinin insan onuruna yakışır şekilde barınmaları adına çeşitli düzenlemeler ve projeler gerçekleştirmektedir. Sosyal Haklar Alanı içerisinde yer alan bir diğer sekreterlik ise Sosyal Eylem Sekreterliğidir. Sosyal Eylem Sekreterliği belediyenin sosyal hizmetlerini ve acil durum yardımlarını denetlemektedir. Yasal statülerine bakılmaksızın Barselona'da yaşayan herkesin hak sahibi olduğu temel sosyal hizmetlere yönelik hibeleri idare etmektedir. İşletme, Kültür ve İnovasyon Alanı, Barselona Belediyesi bünyesinde yer alan bir diğer alandır. Belediyenin istihdam noktasında bir yetkisi bulunmamasına rağmen ekonomik kalkınmayı teşvik etmek, işsizlik noktasında yeniden yapılanmaya katkı sunmak amacıyla kendi bünyesinde Barselona Activa'yı kurmuştur. Barselona Activa, şehirde yaşayan sakinlerin iş bulmalarını kolaylaştırmak adına iş arayanlar ve iş verenleri bir araya getiren aracı bir kuruluş niteliği taşımaktadır. Söz konusu uygulamadan özellikle göçmenler

²⁸ OECD, (2018). *Working Together for Local Integration of Migrants and Refugees in Barcelona*. 48.

yoğun bir şekilde yararlanmaktadır. Ulusal hükümet göçmenler için vize ve izin işlemleri için Barcelona Activa ile ortak çalışmalar gerçekleştirmektedir.²⁹

Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma rgt (OECD) Göçmen ve Mültecilerin Yerel Entegrasyonu İçin Birlikte çalışmak adlı bir rapor hazırlamıştır. Söz konusu raporun Barcelona başlığı altında yer alan bilgilere göre Barcelona'nın yerel düzeyde göçmen entegrasyonuna yönelik çalışmalarını, 4 gruba ayırarak 12 başlıkta incelemiştir. Birinci grup çok düzeyli yönetişim, kurumsal ve mali ortamları ele alırken birinci hedef ise ilgili ölçekte geliştirilmiş dikey koordinasyon ve uygulama yoluyla göçmen entegrasyon politikasının etkinliğini artırmaktır. Barcelona Belediyesi göçü en iyi şekilde yönetmek adına merkezi hükümet ve yerel yönetimler arasındaki uyuma önem vermektedir. Merkezi hükümet göçmen mevzuatını yönetirken kilit entegrasyon alanları belediyeler nezdinde ele alınmaktadır.

Göçmenlere başvuru süreçlerine eşlik etmek, doğru belgeleri hazırlama konusunda yardımcı olmak adına merkezi hükümetin Barcelona ilindeki temsilciliği olan Dış İşleri Ofisi ile Barcelona Belediyesi bünyesinde bulunan Göçmenler İçin Hoş Geldiniz Politikaları Sekreterliğinin koordinasyonu oldukça önem arz etmektedir. Barcelona Belediyesi göçmen ve mültecilere yönelik sosyal alt yapı ve hizmetlerin iyileştirilmesi adına ulusal, bölgesel ve hatta belediyeler arası etkileşimi oldukça önemsemektedir. Birinci grupta yer alan ikinci hedef ise yerel düzeyde çok boyutlu göçmen ihtiyaçlarının ele alınmasında politika tutarlılığı aramaktır. Barcelona Belediyesi çeşitli stratejik planlar geliştirerek şehir özelinde yerel entegrasyon politikalarını uygulamaktadır. İlk günden itibaren entegrasyonun ve yaşam boyu uyumun sağlanması adına göçmenlerin bütüncül ve hızlı kabulü, kent sakinlerinin belediye hizmetlerine eşit erişimi, sosyal uyumu korumak ve kültürlerarası yapının teşviki Barcelona Belediyesi'nin göçmen entegrasyonuna yaklaşımını ortaya koyan temel ilkelerdir.³⁰ Gç ve göçmenlere dair tüm planlar bu ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilerek istikrarlı ve tutarlı politikalar oluşturulmaktadır.

Birinci grubun son hedefi ise nc hedef olan göçmen entegrasyonu için yerel sorumluluklara uyarlanmış mali kaynaklara erişimin ve bu kaynakların etkin kullanımının sağlanmasıdır. Göçmenlerin kabulü ve entegrasyonu için finansmanı yöneten ana aktör İspanya alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıdır.

²⁹ OECD; a., g., e., s. 49.

³⁰ OECD; a., g., e., s. 47.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

Göçmenlerin kabulü ve entegrasyonu için çeşitli fonların sahibi olan bakanlık bu noktada sivil toplum kuruluşlarına bütçeler ayırmaktadır. Bölgesel yönetimler bütçelerine ek olarak göçmen entegrasyon politikaları için kullanabilecekleri Avrupa Sosyal Fonları (ESF) alabilmektedirler. Bölgesel yönetimin almış olduğu Avrupa Sosyal Fonlarının yaklaşık %20'si Barselona Belediyesine aktarılmaktadır. Göçmen entegrasyon programlarını düzenleyen Barselona Belediyesi Göç Komiserliği bütçesini, göç ve mültecilere yönelik hizmetler, göçün sosyal açıdan desteklenmesi ve insan hakları ve ayrımcılığın önlenmesi gibi üç gruba ayırarak yönetmektedir.³¹

İkinci grup göçmenler ve ev sahibi toplulukların bir arada yaşaması adına zaman ve mekan anahtarlarının ele alınmasını içermektedir. Bu doğrultuda dördüncü hedef ise göçmenlerin yaşam süreleri ve statü evrimleri boyunca zamanı dikkate alan entegrasyon politikaları tasarlamak olarak belirlenmiştir. Kalıcı entegrasyon çözümlerinin uygulanmasında zaman kavramı oldukça önem arz etmektedir. Barselona Belediyesi göçmen entegrasyonunun uzun bir süreç olduğunu kabul ederek göçmenlerin yaşam boyunca erişebileceği bir karşılama sistemini hayata geçirmiştir. Barselona'ya yeni gelenler için entegre bir karşılama sistemi olan SAIER yasal statülerine bakılmaksızın tüm göçmenlere danışmanlık, bilgilendirme, dil öğrenimi gibi hizmeti vermektedir. Barselona Belediyesi aile birleşimi programını hayata geçirerek göçmen entegrasyonuna katkı sağlamayı amaçlamıştır. Aile birleşimi ile göçmenlerin ev sahibi topluma uzun vadeli bağlılığı ve belirli göçmen topluluklarında cinsiyet dağılımının dengelenmesi hedeflenmiştir. Padron sistemi ile Barselona'da yaşayan düzensiz göçmenlerin tespiti sağlanmak istenmiştir. Barselona Belediyesi çeşitli sebepler doğrultusunda düzensiz göçmen statüsünde bulunan göçmenler için sosyal dışlanma risklerini azaltmak ve düzensizliğin entegrasyon sürecini olumsuz etkilememesi adına bir Eylem Planını hayata geçirmiştir. Söz konusu eylem planıyla birlikte düzensiz göçmenlerin belediye hizmetlerine erişimi güvence altına alınmak istenmiştir. Ayrıca göçmenlere yönelik dil öğrenme tesisleri, bilgi ve hukuki desteğin artırılması gibi faaliyetler hayata geçirilmiştir. Barselona Belediyesi düzensiz göçmenler için özel işgücü piyasası entegrasyon programları

³¹ OECD; a., g., e., s. 52.

geliştirerek göçmenlerin güvencesiz çalışma koşullarının iyileştirilmesine önem vermiştir.³²

Barselona Belediyesi'nin göçmenler nezdinde faaliyetlerini incelediğimizde, Barselona Kent Konseyi tarafından şehre gelen göçmenlerin barınma, sağlık, eğitim, çalışma ve sosyal hayata uyum noktasında yardımcı olmak adına yerel danışma organı olan Barselona Belediyesi Göç Konseyi'ni (CMIB) kurmuştur.³³ Bu konsey aracılığıyla göçmen dernekleri ve belediye bir araya gelerek kültürlerarası etkileşimin artırılması adına hedefler oluşturmaktadır. Belediye Göç Konseyi şehirdeki sivil toplum kuruluşları ile bilgi paylaşımı yaparak iletişim kurmakta ve çalışmaları organize etmektedir. Beşinci hedef ise göçmen ve yerli toplulukları yakınlaştıran etkileşim alanları yaratmaktır. Göçmenler ve ev sahibi halk arasındaki ayrılıkları ortadan kaldırmak birlikte yaşamı teşvik etmek adına Barselona Belediyesi sivil toplum kuruluşları ile ortak çalışmalar gerçekteştirmektedir. Ayrımcılık karşıtı projelerin hayata geçirilmesi, kültürlerarası etkileşimin artırılacağı ortamlar oluşturmak, sosyal uyumun sağlanması adına çeşitli stratejiler geliştirmek Barselona Belediyesi'nin öncelikleri arasında yer almaktadır. Barselona Belediyesi sölenti karşıtı bireysel temsilciler yetiştirerek, programlar uygulayarak göçmenler hakkındaki yanlış algıları yok etmek amacıyla çeşitli farkındalık kampanyaları düzenlemektedir. Örneğin Barselona Belediyesi ırkçılık karşıtı çeşitli sivil toplum kuruluşlarının, kent sakinlerinin, akademisyenlerin, Müslüman kuruluşların içerisinde yer alarak hazırladığı İslamofobi İle Mücadele Planını hayata geçirmiştir.³⁴

Barselona Belediyesi mahalleler arası kültürel etkileşimi artırmak adına Dünya Çorbaları Festivali gerçekteştirmiştir. Dünyanın dört bir yanından gelen, bir arada yaşayan insanlar kendi kültürlerine ait çorbalar pişirerek, yaptıkları çorbaları birbirleri ile paylaşarak bir etkileşim süreci yaşayarak aralarında güven inşa etmişlerdir. Yine aynı şekilde kültürel etkileşimi artırmak adına Barselona Belediyesi çeşitli halk kütüphaneleri kurarak çeşitli dillerde kitap temin etmiştir. Barselona Belediyesi yeni gelen göçmenler ve esnaflar arasında etkileşimi teşvik etmiştir. Şehirde konserler, konferanslar, kültürel etkinlikler düzenleyerek sosyal uyumun sağlanması adına adımlar atmıştır. Üçüncü grup politika oluşturma ve

³² OECD; a., g., e., s. 60.

³³ Ajuntament de Barcelona, "Barcelona's Immigration Plan", Erişim Tarihi: 21.10.2024, https://ajuntament.barcelona.cat/consell-municipal/immigracio/sites/default/files/documents/pmi_angles_ca.pdf

³⁴ OECD; a., g., e., s. 61.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

uygulama kapasitesini ele alırken altıncı hedef ise göçmenlerin ve yeni gelenlerin temel hizmetlere erişiminde kamu hizmetlerinin çeşitliliğinin ve kapasitesinin artırılması yer almaktadır. Yedinci hedef ise şeffaf ve etkili sözleşmeler yoluyla devlet dışı paydaşlarla iş birliğinin güçlendirilmesidir. Sekizinci hedef göçmenler ve ev sahibi topluluklar için entegrasyon sonuçlarının değerlendirilmesi ve bunların politika tasarımında kullanılmasının yoğunlaştırılmasıdır. Barselona Belediyesi Padron adını verdikleri yerel nüfus kayıtları ile şehirde yaşayan göçmenleri izlemektedir. Belediye bu sistem sayesinde göçmenlerin mahallelere dağılımı, demografik özellikleri, eğitim düzeyleri, uyrukları hakkında geniş bir bilgi ağına sahip olmaktadır. Barselona Belediyesi İstatistik Departmanı, her yıl şehirdeki yabancı nüfus hakkında detaylı bir rapor hazırlamaktadır. Bu rapor göçmen entegrasyon politikaları için önemli bir veri kaynağı oluşturmaktadır.³⁵

Dördüncü grup göçmen entegrasyonu için sektörel önlemleri içermektedir. Bu doğrultuda dokuzuncu hedef ise göçmen becerilerinin ekonomik iş fırsatlarıyla eşleştirilmesidir. İstihdam ve entegrasyon birbirini destekleyen süreçlerdir. Bireylerin ekonomik hayata katılımı, kendi kendine yetebilir hale gelmesi toplumsal hayata uyumunu kolaylaştırmaktadır. İspanya'da istihdam ulusal yönetim bünyesinde yer almaktadır. Barselona Belediyesi, Barselona Activa'yı kurarak işsizlik ödeneğinden ziyade, iş arama desteği, iş aracılığı, kendi işini kurmak isteyen girişimcilere danışmanlık ve kredi desteği sunmaktadır. Onuncu hedef yeterli konuta erişimin güvence altına alınmasıdır. Göçmenlerin entegrasyonu için kaliteli, güvenli konutlara erişim oldukça önemli bir unsurdur. Zira kötü barınma koşulları sağlık sorunları ile birlikte sosyal dışlanmayı da getirebilmektedir. Konut satın alınabilirliği öncelik haline getiren Barselona Belediyesi kiralar ile ilgili de çeşitli düzenlemeler yapmaktadır. Örneğin Barselona Belediyesi Mahalle Planı ile binaların tadilatı için sübvansiyonlar tahsis etmiş ancak binaların iyileştirilmesini kiraların artmaması koşuluna bağlı kılmıştır. On birinci hedef göçmen katılımıyla uyumlu sosyal refah önlemlerinin sağlanmasıdır. Barselona Belediyesi sosyal yardımların sağlanması hususunda evrensel bir yaklaşım izlemektedir. Şehirde yaşayan tüm sakinler, belediyenin sağlamış olduğu temel sosyal yardımlardan faydalanabilmektedir. On ikinci hedef ayrımcılığı gidermek, mesleki gelişim ve eşitlikçi yollar sağlamak için

³⁵ OECD; a., g., e., s. 66.

eğitim m¼dahaleleri oluşturmaktır. Barcelona Belediyesi, Hoş Geldiniz Politikaları Belediye Sekreterliği bünyesinde doğrudan ve STK'lara, g¼çmen derneklerine sağlamış olduğu s¼bvansiyonlarla dolaylı olarak dil kursu, okur yazarlık eğitimi sağlamaktadır. Şehirde yasal stat¼lerine bakılmaksızın Padron'a kayıtlı 16 yaşın altındaki t¼m çocukların eğitim hizmetlerine erişimi evrensel bir hak olmakla birlikte zorunludur. Barcelona genelinde Hoş Geldiniz Sınıfları oluşturularak g¼çmen çocuklara ¼zel hazırlanmış birkaç saatlik programlar sonrasında normal sınıflara entegreleri sağlanmaya çalışılmıştır. Hoş Geldiniz Sınıfları eğitimleri ihtiyaca g¼re iki ya da ¼ç yıl s¼rebilmektedir. Bu s¼rete ¼đrenciye psikolojik destekten, eğitim sisteminin gereklerine kadar birçok noktada eğitim verilerek uyum çalışmaları desteklenmektedir. Barcelona Belediyesi okul terkinin ¼nlemek adına çalışmalar yaparken, Barcelona Sizi Ağırlıyor programı ile yaz boyunca ¼đrencilerin ¼zg¼venlerini artırmak adına dil ve k¼lt¼r eğitimi etkinlikleri d¼zenlemektedir.³⁶

Barcelona'da k¼lt¼rel çeşitliliğe g¼r¼n¼rl¼k kazandırmak amaçlanmaktadır. Bunun için belediye g¼çmenlik konseyinin rol¼n¼n g¼çlendirilmesinin gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu projenin yanı sıra doğacak çatışmaların ¼nlenmesi için kamusal alanda birlikte yaşam için arabuluculuk mekanizmasının teşvik edilmesi, yurttaşlık eğitimi ve kamusal alana saygının teşvik edilmesi, yabancı d¼řmanlıđına karşı kampanya başlatılması, b¼lgesel g¼ planlarının detaylandırılması ve gerileyen b¼lgelerin entegrasyonunun sağlanması hedeflenmektedir. Barcelona'da suça karşı etkin hareket ve dini rit¼elleri yerine getiren halkın sosyal normalleşmesi ve entegrasyonu için adımlar atılacağı belirtilmektedir. Bunun için inançlara saygı duyulması, ibadethanelerin durumunun iyileştirilmesi, insanların bu gaye ile b¼t¼nleřmelerinin sağlanması, ibadet mekanlarına y¼nelik belediye politikalarının geliştirilmesi ve ibadethanelerin Şehir planlamasının bir parçası haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Barcelona Belediyesi g¼ planında farklı k¼lt¼rden insanların bir arada yaşadığı Şehirde birlikte yaşamın ve sosyal uyumun sağlanması adına k¼lt¼rlerarası planın hazırlanmasına yer vermiştir. Entegrasyon s¼recini kolaylaştırmak, Şehirde bir arada huzurlu bir yaşamı tesis etmek, Şehre yeni gelenlerin sosyal ya da ekonomik ayrımcılığa maruz kalmaksızın yaşamını sağlamak adına 2010 yılında k¼lt¼rlerarası planı hazırlanmış ve hayata geçirilmemiştir. Bu plan,

³⁶ OECD, (2018). *Working Together for Local Integration of Migrants and Refugees in Barcelona*. 79.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

çokkültürlülük ve asimilasyon yerine eşitlik ve etkileşimi ön planda tutmaktadır.³⁷ Planda tüm vatandaşların aynı hak ve yükümlülüklerle sahip olması gerektiği vurgulanırken, dışlanma ve ayrımcılıkla mücadeleye öncelik verilmektedir.

Göçmenlerin topluma entegrasyonunu sağlamak için belediye, sosyal uyum ve diyalogu teşvik eden programlar düzenlemektedir. Kültürlerarası Diyalog Programı, farklı kökenlerden bireyler arasında etkileşim alanlarını artırmayı hedeflerken, eğitim projeleri de göçmen çocukların okullarda entegrasyonunu desteklemektedir. Belediyenin tüm birimleri spor, kültür, şehir planlama ve eğitim gibi entegrasyon sürecine aktif olarak katılmakta, yerel sivil toplum kuruluşları da projelerin tasarım ve uygulama süreçlerine dahil edilmektedir. Göçmenlerin barınma ihtiyaçlarını karşılamak için sosyal konut projeleri yürütülmekte, acil barınma desteği sunulmaktadır. Sağlık ve sosyal hizmetler ise evrensel erişim ilkesi doğrultusunda tüm göçmenlerin kullanımına açıktır. Belediye, yanlış bilgi ve önyargılara karşı bilinçlendirme kampanyaları yürütmekte ve işgücü piyasasında göçmenlerin fırsatlarını artırmak amacıyla mesleki eğitim ile girişimcilik destekleri sunmaktadır. Ayrıca, okullar ve kamusal alanlarda düzenlenen etkinliklerle göçmenlerin yerli halkla kaynaşması sağlanmakta ve dini inançlara saygı gösteren bir ortam yaratılmaktadır (ajuntament.barcelona.cat). Belediye, sosyal uyumu teşvik etmek için uzun vadeli stratejiler geliştirmekte ve projelerin sürdürülebilirliği için ulusal ve uluslararası kaynaklarla iş birliği yapmaktadır. Barcelona Belediyesi, kültürel çeşitliliği kentin bir zenginliği olarak görmekte ve bu çeşitlilik içinde sosyal uyumu artırmayı hedeflemektedir. Bu süreçte toplumun tüm kesimlerinin katılımı sağlanarak, kapsayıcı bir kent yapısı oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Barcelona Belediyesi Göç Konseyi Ödülleri kapsamında her yıl bir ana tema belirleyerek göçmenlerin barınma şartlarının iyileştirilmesi, ırkçılık kavramının söz konusu olmadığı bir şehir için, göçmenlerin siyasal katılımları, meslek edinimleri, çalışma hayatına katılımları gibi birçok konuda çalışmalar

³⁷ Ajuntament de Barcelona, "Barcelona Interculturality Plan", Erişim Tarihi: 20.10.2024, https://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/sites/default/files/documentos/we_b_bcn_ingles.pdf

düzenlemektedir. Barcelona’da 2007 yılında belediye hizmetleri ile şehrin kuruluşlarının faaliyetlerini birleştirmek amaçlı oluşturulan bir resepsiyon ve destek ağı kurulmuştur. “Barcelona Karşılıma ve Refakatçilik Ağı” adı verilen kuruluş göçmenlerin kişisel özerkliklerini, sosyal katılımlarını desteklemek amaçlı çalışmalar yapan yüzden fazla kar amacı gütmeyen kuruluş tarafından oluşturulmuştur.³⁸

Barcelona Belediyesi kendi bünyesinde kurduğu Ayrımcılık Yasağı Ofisi (ODİ) göçmenlerin ve yerel halkın ücretsiz bir şekilde faydalanabileceği dil, din, uyruk, cinsel yönelim, etnik köken gibi özelliklerinden dolayı ayrımcılığa ve dışlanmaya maruz kalan bireylere gerek hukuki gerek psikolojik destek veren bir birimdir (ajuntament.barcelona.cat). Barcelona Kent Konseyi Vatandaşlık ve Çeşitlilik Müdürlüğu tarafından bireylere sunulan, nefret söylemi hakkında bilgi yaymaya yönelik BCNvsOdi adlı bir web sitesi kurulmuştur. Barcelona Belediyesi, BCNvsOdi kapsamında 2016 yılında İslamofobi’ye karşı belediye planı geliştirmiştir. Planda Müslüman nüfusa karşı ayrımcılığın önlenmesi ve mağdur olanlara güvence sağlanması amacıyla 28 önlem yer almaktadır (ajuntament.barcelona.cat). Yine sosyal ağlarda hoşgörüsüzlükle mücadele stratejileri kapsamında 2017 yılında uluslararası günler programı gerçeleştirilip, atölyeler kurulmuştur. Barcelona Belediyesi Diyanet İşleri Ofisi’ni kurarak tüm dini inançlara karşı saygı ve hoşgörü ortamını sağlamak, din ve vicdan özgürlüklerini güvence altına almayı amaçlamıştır. Her yıl dinler arası etkinliklerin paylaşıldığı bir takvim yayınlayan ofis farklı dinlerin tanıtılması adına çalışmalar yapmaktadır. Döngü adı verilen dini gelenekleri hikayeler aracılığıyla öğreten bir program düzenlenmiştir. Belirli tarihlerde düzenlenen farklı dinlere yönelik hikayelerin yer aldığı program da Nasreddin Hoca hikayeleri de işlenmiştir. Ayrıca ofis dini geleneklere yönelik önyargıları kırmak ve bölgenin sosyal uyumunu geliştirmek adına Barcelona Dinler ve İnançlar arası Diyalog Gruplarını (GDI) kurmuştur.³⁹

Göçmen nüfusunun her geçen yıl artmasının sebebi kuşkusuz Barcelona yerel yönetimlerinin göçmen dostu yaklaşımıdır. Barcelona’yı yöneten yerel birimler göçmenleri bölgelerine bir yük olarak değil kültürel zenginlik kaynağı olarak

³⁸ Ajuntament de Barcelona, “Barcelona Interculturality Plan”, Erişim Tarihi: 20.10.2024, https://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/sites/default/files/documentos/we_b_bcn_angles.pdf

³⁹ Ajuntament de Barcelona, <https://www.barcelona.cat/barcelonainclusiva/ca/xarxa1.html>, Erişim Tarihi: 10.06.2024.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

nitelendirip farklı dinlere, dillere, etnik kökenlere renklerin güzelliği anlayışıyla yaklaşmaktadır. İspanya'da göçmenlerin sınır kontrolü ya da göçün düzenlenmesi gibi konular merkezi hükümetin kontrolünde gerçekleşse de göçmenlerin barınma, sağlık, eğitim gibi temel ihtiyaçlarını karşılanması, toplumsal hayata adapte olmaları konuları özerk bir yapıya sahip olan belediyelerin sorumluluk alanındadır. Barselona Belediyesi tam da bu noktada çeşitli projeler uygulayarak tüm dünyaya bir örnek timsali olmuştur. Göçmenleri kucaklayan şehir olarak nitelendirebileceğimiz Barselona, göç yönetimi konusunda yapmış olduğu ve halen yapmakta olduğu çalışmalarla tüm uluslararası kamuoyuna örnek teşkil eden oldukça başarılı politikalar izlemektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Günümüzde tüm dünya ülkeleri büyük bir kitlesel göç ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu göçler kimi zaman gönüllü gerçekleşirken kimi zaman zorunlu olarak gerçekleşmektedir. Her halükarda amaç daha iyi yaşam şartlarına kavuşma arzusudur. Ülkeler mevzuatları gereğince göçmenlere farklı statüler tanıması karmaşaya sebebiyet verebilmektedir. Her statüye özel anlamlar yüklemek ve kendi içerisinde düzenlemek, uygulamak oldukça zorken daha sade ve yalın düzenlemeler hem göçmenler nezdinde daha kolay anlaşılır hem de uygulayıcılar nezdinde işleri daha kolay kılabilir.

Barselona Belediyesi ve Gaziantep Belediyesi kıyaslandığında, öncelikle iki belediyenin planlama ve faaliyet konusunda sistemsel farklılığa sahip olduğunu belirtmek gerekmektedir. Örneğin Gaziantep Belediyesi'nin, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği, Türkiye'nin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi düzenli olarak stratejik plan hazırlaması ve bu planlara uygun şekilde faaliyet raporu oluşturması söz konusudur. Ayrıca bu plan ve raporlar kurumların web sayfalarında yayınlanmakta ve isteyen herkes bu belgelere erişim sağlayabilmektedir. Fakat aynı istikrarlı ve düzenli bilgiye erişim sistemine Barselona Belediyesi örneğinde rastlanmamıştır. Barselona Belediyesi'nin göç ve göçmenlere yönelik çok sayıda farklı plan ve faaliyetleri mevcut olsa da düzenli aralıklarla stratejik plan hazırlanması ve bu planlara uygun olarak düzenli şekilde faaliyet raporlarının oluşturulması görülmemiştir. Öte yandan Barcelona'da göç, seneler içinde tedrici bir şekilde gerçekleşmiştir ve

(ATAD)

göçmenlerin bir kısmı mülteci statüsünde bir kısmı beyin göçü ya da expat statüsündedir. Bu detay Barcelona'nın göç yönetiminde elini kolaylaştıran bir etmenken Gaziantep'teki Suriyeliler her ne kadar mevzuat gereği geçici koruma statüsünde olsa da uluslararası literatürde mülteci statüsünde bilinmektedir. Bununla birlikte Gaziantep'teki göç tedrici şekilde gerçekteşmemiştir. Bir anda yüzbinlerce kişi şehre göç etmiştir. Bu durumun üstesinden gelinmesi Barcelona'ya göre çok daha zor olmuştur.

Türkiye gerek jeopolitik gerek stratejik konumu gereği göç kavramı ile uzun yıllar önce tanışmıştır. Göç yolları üzerinde bulunarak Doğu ve Batı arasında köprü görevi gören Türkiye tarihsel süreç içerisinde çok sayıda göçmene ev sahipliği yapmıştır. İspanya'nın göç kavramı ile tanışması henüz çok yakın bir tarihte gerçekteşmiştir. İspanya tarihsel süreç içerisinde göç veren ülkeden göç alan ülke konumuna diktatörlüğün kaldırılması, insan hak ve özgürlüklerine dayalı bir sistem anlayışının belirlenmesi, özgürlüklerin anayasal güvence altına alınması bu haklardan ülkede yaşayan herkesin faydalanabilmesi, ekonomik iyileşmelerle birlikte refah seviyesinin artmasıyla birlikte geçmiştir. Türkiye ve İspanya artan bu göç hareketlerini doğru ve etkin bir şekilde yönetmek adına sürecin içerisine sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları gibi tüm aktörleri dahil etmiştir. Şüphesiz söz konusu aktörler arasında en önemli sorumluluk ise yerel yönetimlere düşmektedir. Yerel yönetim birimleri arasından gerek ayrı kamu tüzel kişiliklerinin bulunması gerek özerk mali yapıya sahip olmaları sebebiyle belediyeler ön plana çıkmaktadır.

İspanya'da yerel yönetimlerin özerk yapısı, merkezi hükümetin vesayet denetimi altında olmayışı güçlü mali yapısı göç yönetimi noktasında aktif rol almalarını sağlamıştır. Her ne kadar göçmenlerin ülkeye kabulü gibi genel işlemler merkezi hükümet bünyesinde gerçekteşse de göçmenlerin sosyal hayata uyumu, buldukları bölgede ev sahibi topluluk ile barış ve huzur içerisinde yaşamalarının tesisi belediyeler bünyesinde gerçekteşmektedir. İspanya da göç yönetimine Göç Yasası ile hukuki bir dayanak sağlanmıştır. Söz konusu yasada yerel yönetimlerin göç konusundaki görev ve sorumlulukları net bir şekilde tanımlanmıştır. Türkiye de 2013 yılında 6484 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'yla sivil bir göç yönetimi oluşturulmak istenmiştir. Fakat söz konusu kanunda yerel yönetimlerden yalnızca madde 9'da uyum noktasında öneri ve katkılarında faydalanma gibi yüzeysel bir şekilde bahsedilmiş, aktif rol merkezi hükümete tanınmıştır. Yasal bir çerçeve çizilmemiş olması belediyelerin faaliyet noktasında zora sokmuş, mevcut muğlak durum karşısında belediyelerin

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

hangi yönde hareket edecekleri, nasıl bir sorumluluk alacakları yoruma açık bir hale gelmiştir. Yapılan araştırmalar neticesinde Barselona Belediyesi'nin göç yönetimi için sağlanan Avrupa Fonları'nı temin etmede bir takım finansal zorluklar yaşadığı gözlemlenmektedir. Türkiye'de ise merkezi yönetimin belediyelere aktardığı bütçede, vatandaş nüfusunu baz alması, bölgede yaşayan göçmenler için ek kaynak tesis etmemesi, belediyelerin hizmetlerin tesisi noktasında finansal zorluklar yaşamasına sebebiyet vermektedir. Barselona Belediyesi nüfus verilerini oldukça önemsemektedir. Padron adını verdikleri sistem ile düzenli olarak nüfus verilerini ele alarak, şehirde düzensiz göçmen oluşumunu en aza indirmeyi, şehirde yaşayan herkesi kontrol etmeyi amaçlamıştır. Bu sistemde yer alan demografik bilgiler aracılığı ile çok sayıda göçmen politikası oluşturmaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ise buna benzer bir sistem olan SARMER'i kurarak şehirde ihtiyaç sahibi göçmenlerin tespiti, etkin, doğru ve düzenli bir yardım sisteminin oturmasını hedeflemiştir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin incelenen stratejik planlarında göç ve göçmenler konusunda doğrudan bir amaç, hedef geliştirilmediği göze çarparken, yayımlanan yıllık faaliyet raporlarında çeşitli çalışmalara yer verilmiştir. Barselona Belediyesi bu noktada daha sistemli çalışarak Barselona Göç Planı, Barselona Kültürlerarasılık Planları'nı hazırlayarak hayata geçirmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi göçü başarılı ve sistemli bir şekilde yönetmek adına kendi bünyelerinde göç yönetim birimlerini oluşturmuşlardır. Bu yönetim birimleri ile göçmenlerin ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Belediyelerin yapmış olduğu çalışmalar incelendiğinde hemen hemen birçok alanda benzer projelerin hayata geçirildiği görülmektedir. Göçmenlere yönelik dil kursları, mesleki beceri edinme, destekleme ve geliştirme kursları, eğitim, çalışma hayatına katılım, sosyal hayata uyum gibi noktalarda benzer yöntemler izlenmiştir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi spor faaliyetleri kapsamında göçmenler ve yerel halkın kaynaşmasına olanak sağlarken, Barselona Belediyesi çorba festivali ile farklı kültürlerle mensup göçmenlerle ev sahibi toplulukları bir araya getirerek diyalog kurmalarına olanak sağlamıştır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi göçmen kadınlara yönelik mesleki kurs eğitimi vermesi, iş imkanı sağlaması ve istihdam edilen kadınların bakmakla yükümlü olduğu çocukları için kreş

imkanının sağlanması noktasında istihdam yetkisi bulunmayan Barselona Belediyesi'nden ayrılmaktadır. Her iki belediye de ayrımcılıkla yoğun bir şekilde mücadele etmektedir. Yine her iki belediye de sivil toplum kuruluşları ile yoğun iş birliği içerisinde göçmenlere yönelik çeşitli faaliyetler gerçekleştirmiştir. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki her iki belediye de yıllar içerisinde hem yapmış oldukları projeleri devam ettirmiş hem de yeni projelerle desteklemişlerdir. Yerinde saymak ya da rutine bağlamak yerine her geçen yılda yenilikçi, insan onuruna yakışır ve daha çözüm odaklı projeler, etkinlikler gerçekleştirmişlerdir. Her iki belediye de gerek ulusal gerek uluslararası çeşitli çalıştaylar, konferanslar vesilesi ile hem deneyimlerini paylaşmaya hem de tecrübelerden faydalanmak adına çok sayıda etkinlik gerçekleştirmiştir. Özetle Barselona Belediyesi hukuki dayanak, yasal çerçeve, sistemli ve çok yönlü planlamalar konusunda oldukça gelişmişken, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ise göçmenlerin sosyal hayata uyumu noktasında uyguladığı aktif faaliyetler ile ön plana çıkmaktadır. Her iki belediye de göç konusunda uyguladıkları politikalar nezdinde dünya kamuoyuna örnek teşkil etmektedir.

Çalışmada yer alan örnek belediyelere rağmen genel olarak küresel düzeyde göç konusu ciddiyetini korumaktadır. Göç konusunun yalnızca mevcut durumdaki yönetiminden ziyade, gelecek kuşaklarda yaratacağı sorunlara önlem ve çözüm arayışları bugün henüz netlik kazanmamıştır. Örneğin kitlesel göçe maruz kalan ve rehabilitasyon desteğine ihtiyaç duyan çocuklar, göç eden ailelerin topluma entegrasyonu vb. gelecek kuşakları da tehdit eden önemli sorunlar olarak çözüm beklemektedir. Binlerce insanın canı pahasına çıktığı bu göç yolculukları neticesinde gittikleri ülkelerde sağlıklı bir düzen kurabilmeleri için dünyanın kat etmesi gereken çok yol vardır. Esasen yapılması gereken ise kimsenin göç etmek zorunda kalmadığı bir dünyayı inşa edebilmektir.

Kaynakça

Ajuntament de Barcelona, "Barcelona's Immigration Plan", Erişim Tarihi: 21.10.2024, https://ajuntament.barcelona.cat/consell-municipal/immigracio/sites/default/files/documents/pmi_angles_ca.pdf

Ajuntament de Barcelona, <https://www.barcelona.cat/barcelonainclusiva/ca/xarxa1.html>, Erişim Tarihi: 10.06.2024.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

- Ajuntament de Barcelona, "Barcelona Interculturality Plan", Erişim Tarihi: 20.10.2024,
https://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/sites/default/files/documentos/web_bcn_angles.pdf
- Aramaz, C., Korkmaz, H. (2024). İran'da Siyasal Sistem ve Kamu Yönetimi: Türkiye ile Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme. *Journal of Current Researches on Social Sciences*. 14 (3), 113-134.
- Ateş, K., (2020), "Göç Yönetiminde Yerel Yönetimlerin Rolü", *Iğdır Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı 5, 23-40.
- Bahçeci, H.I., Uzun, Ş., (2017), "Türkiye'de Uluslararası Göç ve Yerel Politika", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 1, Sayı 4, ss.192-208.
- Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2).
- Baxter, P., Jack, S. (2008). Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers. *The qualitative report*, 13(4), 544-559.
- Bay, M., Emimi, F. T. (2023). "Belediyelerin Göç ve Göçmen Politikaları: Gaziantep ve Hatay Büyükşehir Belediyeleri Örneği". *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi*. Cilt: 6, Sayı:1, 87-108.
- Blanca Garcés-Mascareñas, B., Gebhardt, D. (2020). "Barcelona: municipalist policy entrepreneurship in a centralist refugee reception system". *Comparative Migration Studies*. 8(15), 1.
- Castles, S., Miller, M. J. (2009). *The Age of Migration: International Population Movements in Modern World* Nueva York, Londres: The Guilford Press (4a ed.), 369 p.
- FR, 2013, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2013 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/faaliyet-raporu-2013-compressed.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024
- FR, 2015, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2015 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/faaliyet-raporu-2015-compressed.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024

- FR, 2016, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2016 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/faaliyetraporu2016-compressed.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024
- FR, 2017, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2017 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/07/2017faaliyetrapor.pdf>, Erişim Tarihi: 29.07.2024
- FR, 2018, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2018 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/07/2018-faaliyet-raporu-kitapcik.pdf>, Erişim Tarihi: 30.07.2024
- FR, 2019, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2019 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2020/08/2019-faaliyet-raporu-compressed.pdf>, Erişim Tarihi:30.07.2024
- FR, 2020, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2020 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2022/04/2021-faaliyet-kitabi-baski-hali.pdf> , Erişim Tarihi: 31.07.2024
- FR, 2021, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2021 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2022/04/2021-faaliyet-kitabi-baski-hali.pdf>, Erişim Tarihi: 31.07.2024
- FR, 2022, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2022 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2023/04/faliyet-kitabi-yeni.pdf>, Erişim Tarihi: 31.07.2024
- FR, 2023, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2023 Yılı Faaliyet Raporu, <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2024/06/faliyet-kitabi-yeni-9-compressed-1.pdf>, Erişim Tarihi: 08.06.2024
- Göç İdaresi Başkanlığı, <https://www.goc.gov.tr/> , Erişim Tarihi: 28.03.2024.).
- GTS (Gç Terimleri Sözlüğü), 2009, https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml31_turkish_2ndedition.pdf , Erişim Tarihi: 20.03.2024.
- <https://ajuntament.barcelona.cat/digital/es/hagamos-accesible-la-tecnologia/tecnologia-accesible-y-participativa/tecnologia-accesible-y-7> Erişim Tarihi: (07.11.2024).
- IOM, (2024). "World Migration Report". *International Organization for Migration*
- Kaya, A., (der.), (2020), *Türkiye'de Suriyeli Göçü ve Belediye Deneyimleri: Kitlesele Gçler, Yerel Yanıtlar*, Reslog Yayınları, Ankara.
- Korkmaz H., (2021), *Yerel ve Küresel Eksende Uluslararası Gç zerine İncelemeler*, Erkan Aslan, Editör, Nobel Yayınevi, Ankara, ss.203-222.

Göç Yönetiminde Belediyelerin Rolü: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Barselona Belediyesi Örneği

- OECD, (2018). “Working Together for Local Integration of Migrants and Refugees in Barcelona”.
www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2018/07/working-together-for-local-integration-of-migrants-and-refugees-in-barcelona_g1g9326f/9789264304062-en.pdf.
- Roccatagliata, M. S., Sánchez, O. B. And Niella, M. F. (2022). “El procés migratori de joves migrants a Barcelona”. *Revista catalana de pedagogia*, 22, 16-32
- SP, (2010-2014), Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/kurum/360/Gaziantep+Buyuksehir+Belediyesi>, Erişim tarihi: 10.08.2024
- SP, (2015-2019), Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/kurum/360/Gaziantep+Buyuksehir+Belediyesi>, Erişim tarihi: 10.08.2024
- SP, (2020-2024), Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/kurum/360/Gaziantep+Buyuksehir+Belediyesi>, Erişim tarihi: 10.08.2024
- TDK (Türk Dil Kurumu) Sözlükleri, <https://sozluk.gov.tr/> , Erişim Tarihi: 20.03.2024.
- Yalçın, Cemal (2004), Göç Sosyolojisi, Anı Yayıncılık, Ankara